

Zesde zondag door het jaar-jaar C

17 februari 2019

Lezingen

1. Jer. 17, 5-8
2. 1 Kor. 12:12.16-20
3. Lc. 6, 17. 20-26

Heel vaak zeiden mensen tegen mij: Je bent een zalig mens, want je volgt God op een heel bijzondere manier. Je hebt alles achter gelaten en toch ben je blij om God en mensen te dienen. Je denkt niet te veel aan materiele dingen maar je concentreert je meer op je dienstbaarheid. Je vertrouwt echt op Gods bescherming en zorg.

Zalig jij, wee jij! Deze zaligspreekingen worden gezegd tot Jezus' leerlingen. Hij keek zijn leerlingen aan en sprak: zalig jij die arm bent, die honger lijdt, die weent, die gehaat, verstoten en belasterd wordt. Zalig jij.

Maar tegen wie zegt hij daarna het vervolg? Tegen wie spreekt Hij zijn 'weeroep'. Wee jij die rijk bent en verzadigd, die lacht en lofprijzingen ontvangt, wee jij! Wanneer we het verhaal volgen dan zegt Jezus dit nog steeds tegen dezelfde leerlingen die Hij aankijkt. Zalig jij en wee jij.

Jezus spreekt tot zijn leerlingen. Dat is een bijzondere groep. Ze gaan met Hem op pad, ze maken Hem mee op allerlei momenten, Hij leert hen de geheimen van het Koninkrijk. We worden niet zomaar leerling. Wanneer we leerling worden, mogen we ook meedoen op bijzondere momenten.

Wie gedoopt wordt, wordt daarmee definitief leerling van Jezus. We worden opgenomen in zijn kring, we mogen delen in de geheimen van het Koninkrijk en de kracht van zijn geest ervaren. Maar daarin schuilt ook een gevaar. Zalig jij en wee jij. We komen er op terug. Eerst iets over de armoede zelf.

Wanneer Jezus zegt: zalig jij, omdat je arm bent. Ziet Hij dan de armoede als ideaal? Dat zou heel anders zijn dan wat de eerste lezing ons voorhoudt. Een mens, door God gezegend, is als een rijk groeiende en bloeiende boom, geplant aan het water, bestand tegen de hitte, met volop vruchten zodat menigeen zich in zijn schaduw nestelt en van zijn vruchten eet. Rijkdom, overvloed, zegen, welvaart, het is een gave van Godswege, beeld van het paradijs, zo heeft God het bedoeld. Droogte, honger, armoede, dood, het staat haaks op het leven. Hoe kan Jezus dan zeggen: zalig jij die arm bent, die honger lijdt, die weent, die gehaat, verstoten en belasterd wordt. Zalig jij.

Het geheim zit in Jezus' eigen persoon en in zijn leven. Wat is het verschil tussen een rijke en een arme? Een rijke bezit veel, of dat nu een huis betreft, kleding, voeding, of ook intelligentie, talenten, familie, cultuur of wat dan ook. Een rijke is onafhankelijk. Hij put uit zijn eigen rijkdom.

Een arme niet. Een arme leeft iedere dag in het bewustzijn dat hij niets heeft voor morgen en vandaag moet zien rond te komen. Een arme wordt bescheiden gemaakt door de omstandigheid waarin hij leeft, hij heeft niets uit zichzelf, hij blijft afhankelijk van anderen.

Waarom zegt Jezus: zalig jij die arm bent, die honger lijdt, die weent, die gehaat, verstoten en belasterd wordt. Zalig jij. Omdat Hij weet dat daarin een kans ligt terug te keren naar de werkelijkheid. Ons bestaan in de

welvaart, in de rijkdom, vervreemdt ons van de werkelijkheid. Wij zijn niet zelfstandig, selfsupporting, onafhankelijk, de situatie meester; zonder God zijn wij niets.

Wat is dan het gevaar dat dreigt voor de leerlingen? Iemand die leeft met God, in vrede, goede buur, trouwe vriend, harde werker, fijne maat, die wordt gaandeweg op andere manier weer rijk. Zo wil God het natuurlijk ook; God geeft ons uit zijn overdadige liefde een overvloed aan goedheid. Maar dan lopen wij het gevaar ons toch weer te gaan gedragen als rijken, als bezitters, onafhankelijk, zelfstandig, zodat we na verloop van tijd toch weer zonder God leven.

Wat Jezus doet is, voortdurend de armoede vasthouden, voorkomen dat hij Zich verliest in welke rijkdom ook. Anders gezegd: God zijn Vader, de kracht van de Geest, dat is zijn echte rijkdom en zodra iets daartussen dreigt te komen, laat Hij dat los. Niets komt tussen Hem en zijn Vader.

De armoede bewaken, hongerig blijven naar Gods Woord, naar vrede en gerechtigheid, geen ogendienaar van mensen worden, niet de mensen naar de mond praten, maar opkomen voor Gods Koninkrijk, de waarheid dienen en de gewetensvrijheid bewaken.

Want wee jij, wanneer we zo opgaan in zelfvoldaanheid, in de genoegens van deze schepping en in de rijkdom van het eigen bezit, dat we niet meer ontvankelijk zijn voor Gods liefde en zorg, dat we niet meer beseffen dat we niets zijn zonder God. Wee jij, we zullen op de duur denken dat wijzelf god zijn, en zo van God vervreemden.

Zalig wij die de juiste armoede weten te bewaken, zalig, we zullen Kind van God zijn, zoals Jezus. Amen.

pater Rian Supardi, SVD